

D'N BLIKKEN EMMER

HEEMKUNDEKRING DE RIPS

Uit de serie: Ripse straatnamen
Straat no 8: Meester Hertsigstraat

Piet Hertsig

P.J.A. (Piet) Hertsig werd geboren op 24-9-1889 in Moergestel (NB) en overleed op 14-12-1966, waarna hij in de Rips is begraven op 19-12-1966.

Nieuwsbrief no. 10

“ De Meester
Hertsig straat”

Hij trad in het huwelijk op 03-02-1921 met Cornelia Johanna Fransisca Jansen (1892-1981)

Uit hun huwelijk werden zeven kinderen geboren, vier jongens en drie meisjes.

De ouders van Piet Hertsig

De vader van Piet was Jan Hertsig en is geboren op 29-04-1850 in Elsloo (L) Hij kwam als marechaussee vanuit Elsoo naar Tilburg. Daar leerde hij de weversdochter Wilhelmina Claessen kennen. Na zijn diensttijd als marechaussee werd hij veldwachter in Moergestel. Omdat dit rond 1870 maar een bescheiden loon inhield had hij naast deze betrekking allerlei bijbaantjes waaronder o.a. het luiden van de kerkklokken.

Piet Hertsig had nog 6 jongere broers en zussen en was zelf de oudste van het stel. Hij studeerde bij de Fraters van Tilburg die de lesgevers waren aan de kweekscholen. Naast zijn acte als onderwijzer behaalde hij ook de hoofdakte en de akte landbouwkunde. Hij werd benoemd als onderwijzer aan de openbare lagere school in zijn geboortedorp Moergestel. In 1921 kwam bij wet de financiële gelijkstelling tussen openbaar en bijzonder onderwijs tot stand. Het bijzonder onderwijs in Brabant werd gedragen door fraters en zusters waardoor het al gauw een betere naam kreeg dan het openbare onderwijs. Toen het Hoofd der Openbare School te Moergestel met pensioen ging had Piet Hertsig de aspiratie om zelf het Hoofdschap te verkrijgen. De gemeenteraad had echter een beslissende stem in de benoeming van een schoolhoofd. Bij de plaatselijke boeren was Piet Hertsig favoriet voor de functie, echter niet bij de rijke en machtige fabrikanten die de zoon van de veldwachter als Schoolhoofd wilden waardoor Piet niet meer in aanmerking kwam voor deze benoeming.

Benoeming in De Rips

Gezien zijn herkomst en opleiding aan de kweekschool bij de fraters van Tilburg, die trouwens ook les gaven in Den Bosch, zijn goede naam als landbouwonderwijzer en zijn muzikale kwaliteiten was Hertsig in het oog van Diepen een goede kandidaat voor het Hoofdschap op een boerendorp.

Diepen was destijds bisschoppelijk inspecteur en tipte Hertsig voor de benoeming in het nieuw te stichten dorp in de Peel, De Rips genaamd. Even later is Diepen bisschop geworden en heeft zelf De Rips als parochie benoemd. In januari 1922 togen Piet en zijn vrouw Nelie, als een van onze eerste "Oer-Pioniers" naar het ver afgelegen De Rips en gingen tijdelijk wonen aan de huidige Ripsestraat 4. Op 2 februari ging de nieuw opgerichte lagere school open en was hij benoemd als Hoofd der School als enige leerkracht met 32 leerlingen. Met de paasvakantie verhuisde de familie naar de nieuwe woning die bij de school gebouwd was. Piet Hertsig was onderwijzer met hart en ziel en had een natuurlijk gezag over kinderen. De meester was streng, hoefde maar te kijken en ze waren stil. Op 2 feb. 1947 bestond de school 25 jaar en was hij 25 jaar hoofd wat door allen gevierd werd.

Na de tweede wereldoorlog kwam in die tijd de sociale ontwikkeling van De Rips in een stroomversnelling. Ook de ontwikkeling van de dorpelingen zelf werd beter en breder. Financieel kregen de mensen meer armslag en Piet Hertsig kon zich nu meer toeleggen op zijn hoofdtaak, het onderwijs. Ook daar vonden grote veranderingen plaats. Meer dan veertig jaar heeft hij met plezier in het onderwijs gewerkt hij mocht terug zien op een vruchtbaar en werkzaam leven. Op 31 december 1955 nam Piet Hertsig na ruim 33 jaar afscheid van "zijn" school waarna hij werd opgevolgd door Gerrit Huvenaars.

Werkomstandigheden en schoolverhalen van leerlingen van meester Hertsig

Harrie van der Burgt vertelt,

Het was omstreeks 1930 dat ik in de klas kwam, bij juffrouw Sientje van Hoek uit Deurne die de eerste drie klassen had. Meester Hertsig had de andere klassen. Alle jongens en meisjes hadden lange zwarte kousen aan tot boven de knieën en gingen op klompen naar school die wij 's winters als het heel koud was aan mochten houden. We moesten 's morgens eerst naar de kerk en moesten dan nuchter zijn voor de communie. Dan mochten we na de mis in de school onze boterham opeten en kregen daar iets warmes te drinken.

(Rond 1955 waren lange kniekousen nog een "must" blijkbaar want ondergetekende is destijds in de middagpauze door de bovenmeester te voet naar huis gestuurd omdat hij in de zomer een korte broek en witte korte sokjes droeg. Na terugkomst met lange kniekousen was het weer goed)

Harrie van der Heijden vertelt,

Omdat mijn vader zes dagen in de week moest werken en ook lange dagen maakte, moesten we thuis ook allerlei karweitjes doen. Zo moest ik ook met de geit naar de bok in de Walsberg bij Deurne. Ik kreeg daar dan van meester Hertsig vrij voor, want hij wist wel dat dit een belangrijk gebeuren was en niet uitgesteld kon worden als het "zo ver" was. De geit was immers de koe van de arbeider.

Toon Beckers vertelt,

De school werd "gerund" door meester Hertsig en juffrouw Sientje van Hoek. In twee lokalen werd les gegeven en de beide leerkrachten gaven les aan elk vier "klassen"

Meester Hertsig was niet enkel hoofdonderwijzer, maar bekleedde ook veel andere functies in de Ripse samenleving

Boerenbond zaakvoerder/boekhouder vanaf 1925

Zijn belangstelling voor de landbouw bracht hem al snel in contact met de jonge boeren die geselecteerd waren om zich in de Rips te vestigen. Hij nam het initiatief bij de oprichting van de Boerenbond op 2 augustus 1925. De C.H.V. in Veghel wilde wel een afdeling op de Rips beginnen en Piet Hertsig werd de eerste "zaakvoerder". Op 18 oktober 1925 werd besloten een pakhuis met maalderij te bouwen. De zoon Klaas, van Driekske Ploegmakers en Johan van den Akker werden de molenaars van het pakhuis. Van Deursen werd als vrachtrijder belast met het vervoer vanaf Veghel. Het boekhoudkundige werk werd aan de meester overgelaten!

Eierbond 1925 en de Roermondse Eiermijn

Kippen werden destijds op de gemengde bedrijven nog vaak gehouden boven de stalling van de koeien en ze scharrelden overdag vrij rond op het erf.

Piet Hertsig had goede contacten met Landbouwuniversiteit Wageningen. Hij wees de boeren er op dat de kippenhouderij een belangrijke inkomsten bron kon vormen op de gemengde bedrijven. In zijn eigen tuin plaatste hij een kippenhok naar de aanwijzingen van de hoge school. Witte Leghorn was de naam van het kippenras dat door hen werd aanbevolen.

Op 18 okt. 1925 werd besloten een Eierbond op te richten. De kippenhouderij werd succesvol in De Rips en de afzet van de eieren ging via de Roermondse eiermijn. Verschuren werd de eieren inpakker.

Boerenleenbank Directeur 1929

Naast zich had hij een rijtje pientere energieke, maar minder geletterde boeren. Het schrijfwerk lag hen niet zo, echter gezonde ideeën hadden zij des te meer!

Van gemengde gezinsbedrijven, die hoofdzakelijk voor eigen behoefte produceerden wilden de boeren door bedrijfsuitbreidingen gaan produceren voor de markt.

Hierdoor was er voor de financiering hiervan behoefte aan kapitaalverstrekking door een Boerenleenbank die dan ook op 11 maart 1929 werd opgericht. Van deze nieuwe afdeling werd Piet Hertsig directeur en Jan Braks kassier. Afzet van de producten moest ook van de grond komen maar door de komst van kunstmest, die ook gefinancierd moest worden, werd wel de productie op de boerenbedrijven aanzienlijk verhoogd.

Zangkoor Directeur

Het directeurschap van het kerkkoor was voor Piet Hertsig een vorm van ontspanning. Want hij trof het, dat pastoor Trines harmonium kon spelen. Bij het feest van Piet zijn 25 jarig feest als schoolhoofd in 1947 kwam het directeurschap van tevens het Ripse zangkoor goed van pas. Hij gaf in de vroegere noodkerk die als verenigingsruimte werd gebruikt met het gemengd zangkoor een zang- en toneeluitvoering. Het koor zong o.a. het bruidskoor uit Lohengrin, zangersmars, An der Schönen Blauen Donau enz.

Wit-Gele Kruis 1947

Op het gebied van gezondheidszorg waren er goede contacten met dokter Tiddens uit Gemert. De oprichting van een afdeling van het Wit-Gele Kruis was dan ook volgens hem van het grootste belang voor het dorp. In deze en alle voorgaande werkzaamheden was er altijd bijzonder nauw overleg tussen de heren Pastoor Trines, Johan Bellemakers en Piet Hertsig en zij vormden dan ook bijna een drie-eenheid. Dit werd nog vergemakkelijkt en versterkt door hun wekelijkse kaartavondje! (Wellicht met een borreltje?)

Pro Ecclesia et Pontifice 1961

Bij hun 40 jarig huwelijksfeest op 2 feb. 1961 kreeg hij een pauselijke onderscheiding uitgereikt door pastoor van Laarschot en wel de Pro Ecclesia et Pontifice in de orde van Sint Sylvester. Dit voor zijn vele verdiensten voor de Ripse kerkgemeenschap.

Echtgenote C.J.F. Jansen en de kinderen

Echtgenote C.J.F. (Nelie) Jansen was een dochter van de rijkspolitie A.Jansen uit Hilvarenbeek. Voor mevrouw Nelie Hertsig-Jansen was de overgang van een welvarend dorp in midden Brabant naar de Rips erg groot en ze heeft de eerste jaren haar geboortestreek dan ook erg gemist. Tenslotte is zij met de Rips zo vergroeid, dat ze er nooit meer weg wilde.

Binnen het gezin was zij een fijne moeder met een groot sociaal hart die er voor haar kinderen en man altijd was. Maar mw. Hertsig-Jansen heeft vele arme Ripse mensen in stilte geholpen terwijl zij zelf nooit op de voorgrond trad.

Kinderen Hertsig

De liefde voor het onderwijs erfden zij van hun vader waar hij dan ook erg gelukkig mee was.

Drie zoons en twee dochters gingen in het onderwijs werken, een zoon werd priester-missionaris en een dochter werd gezinsverzorgster.

Wilhelmien Hertsig heeft jarenlang in de Ripse aan de school gestaan, daarna werd ze Hoofd der School in Egmond a/d Hoef, vervolgens in Velden (L) en tenslotte in Boekel. Omdat zij als een van de eerste leken vrouwen was die Hoofd werd, is zij gedecoreerd als Ridder van Oranje Nassau.

Voor haar werk als kerkmeester, haar actieve deelname aan het sociale werk en als dirigente van het dameskoor werd zij ook kerkelijk onderscheiden.

Bep Huinink-Hertsig heeft ook in de jaren 1950-1956 in De Rips les gegeven totdat zij trouwde. Omdat In die tijd er nog geen getrouwde "juffrouw" voor de klas mocht staan, werd zij verplicht de school te verlaten.

Jan Hertsig is jarenlang actief geweest in De Rips als lesgever van landbouwcursussen.

Daarnaast was hij ook medeoprichter en eerste technisch adviseur van de R.K.J.B, secretaris van het Wit-Gele Kruis en de initiatiefnemer tot oprichting van de E.H.B.O en betrokken bij de oprichting van de Ripse bijenbond afdeling van Ambrosius uit Milheeze destijds.

Piet Hertsig-Braks

Piet is vanaf augustus 1958 Hoofd de school geweest in de Vredepeel en vanaf 1-2-1971 Hoofd der School in Grubbenvorst.

Piet Hertsig en Nelie Jansen op de 60ste verjaardag van Piet

Waarom lag de “dorpskern” van De Rips eerst aan de Oude Rips en omgeving, vervolgens nabij de Klotterpeel en uiteindelijk rond de Meester Hertsigstraat. (1850-1965)

De Meester Hertsigstraat ligt midden in de rechthoek, Ripsestraat, Blaarpeelweg, de sloot die in zuidelijke richting achter het voetbalveld door loopt tot de Middenpeelweg en vandaar langs de Burg. vd. Wildenberglaan richting de rotonde. Dit is het gebied waar we voornamelijk over spreken bij deze straat.

Tot 1864 maakte het bovengenoemde gedeelte onderdeel uit van de zogenaamde Bakelse Peel. Vervolgens, bij de verdeling van die Peel tussen diverse gemeenten in 1864, verkreeg de gemeente Helmond een groot perceel van ruim 402 ha en noemde het de, Gronden De Rips, De gemeente Helmond verkocht in 1875 die zelfde gronden vervolgens aan de Hedelse bierbrouwer Herman Antonie Huijskes die zich in Den Bosch gevestigd had.

Oude Rips en omgeving: kern 1 van 1875-1918

Huijskes liet tussen 1875 en 1877 boerderij De Rips bouwen en nog een tweede schapenboerderij aan de huidige Oude Rips. In 1909 kwam Johannes Bellemakers op “Landgoed De Rips” wonen als bedrijfsboer op boerderij De Rips. In 1911 wist zijn broer Amandus Bellemakers zijn overste in het klooster van de Priesters van het Heilig Hart te enthousiasmeren om de geestelijke verzorging van de inwoners rondom boerderij De Rips te gaan doen. De concrete aanleiding hiervoor was het idee van de Reclaseringsvereniging, het Docter Ariënsfonds, om ergens een sanatorium voor drankzuchtigen op te richten. De Priesters wisten de toenmalige bezitters van gronden De Rips en Beestenveld, de heren Van Waterschoot van der Gracht en Van Ogtrop over te halen 240 ha heide, later de Blaarpeel en de Ripsche Heide genoemd, af te staan voor het sanatorium en voor het te stichten nieuwe dorp. Zij bleken zelfs bereid nog 167 ha. aan te kopen, de tegenwoordige Klotterpeel, en ook deze ter beschikking te stellen. De grootgrondbezitters lieten een dorpsplan maken ten oosten van de zandweg Milheeze-Oploo, waarin het sanatorium, een kerk met pastorie, een school, een opzichterswoning en onderwijswoning de kern vormden. Van deze plannen is echter niets terecht gekomen omdat de Reclaserings de plaats uiteindelijk toch niet geschikt achtte en is uitgeweken naar de plaats Heer bij Maastricht mede, omdat het aan stuwende kracht ontbroken zou hebben.

Nu weer even terug in de tijd. Herman Anthonie Huijskes stierf in 1884 en zijn erfgenamen probeerden bij een openbare verkoop in 1885 ‘De Rips’ te verkopen. De aankoopprijs van f12.000,= plus de kosten van 2 boerderijen bouwen en ontginnen in 10 jaar tijd was bij inzet inmiddels gezakt naar f 3800,= waardoor de verkoop werd opgehouden en destijds niet plaats vond. Uiteindelijk verkochten de erfgenamen hun deel in 1898-99 aan notaris, Kamerlid Van Waterschoot van der Gracht en aan bankier, makelaar Van Ogtrop uit Amsterdam. Nadat ook H.J. van Ogtrop was gestorven in 1914 werden de gezamenlijke gronden verkocht in 1915 aan J. van Dijk, houthandelaar te Swalmen, die de gronden maar enkele maanden in bezit had. Hij verkocht een deel van “De Rips” nog het zelfde jaar door aan een vermogende Belg, J.G.H. Lijsen van den Bergh. Deze was, samen met vele anderen, waarschijnlijk gevlucht naar deze streek naar aanleiding van de Eerste Wereldoorlog en hadden een nederzetting aan het ven de Klotterpeel. De gronden werden ondergebracht in de N.V. ‘Union Financière et Terrienne die grote delen van De Rips in bezit heeft gehad evenals de boerderij De Rips.

Ook de Zaandamse Industrieel Pieter Schoen kocht in 1915 een gedeelte van “De Rips” en wel het deel tussen de Ripsestraat, Middenpeelweg en Blaarpeelweg tot de Limburgse grens met uitzondering van een klein gedeelte achterin dat Ripse Heide werd genoemd. Daarnaast kocht Schoen een gedeelte aan de overkant van de Blaarpeelweg gelegen tussen deze genoemde weg, de Oploseweg, de Roelvinklaan tot de grens met Limburg en weer Blaarpeelweg. Pieter Schoen noemde deze gronden al direct de Blaarpeel.

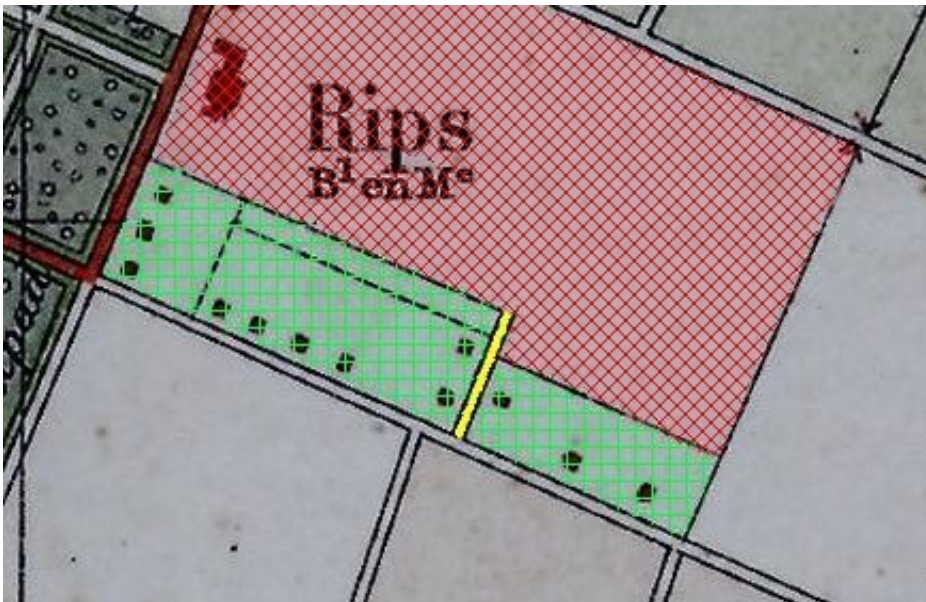
Klotterpeel: kern 2 rond 1918-1919

Rond 1918-19 liet Bellemakers voor de verwezenlijking van een dorp, zijn oog vallen op de 24 ha van de Klotterpeel die nog in handen waren van de Union Financière et Terrienne. Deze had op dat terrein in 1918 een barak laten plaatsen, waar 56 geïnterneerden (hoogstwaarschijnlijk gevluchte, maar geldelijk minder bedeelde Belgen) met hun ‘wachten’ een tijdelijk onderdak hadden gevonden. Tegen de tijd dat men het plan, om deze mensen bij de ontginning van het gebied in te schakelen, wilde gaan uitvoeren was de Eerste Wereldoorlog echter voorbij en gingen deze mensen naar huis. Sindsdien stond het gebouw leeg, waarop hij zich wendde tot de inspecteur G.Houtzagers van de Heidemaatschappij. Vandaar kon de Heidemaatschappij de Union vragen of de barak met een gedeelte van de grond er omheen niet door haar ten bate van een katholieke stichting voor kerk en school of

internaat kon worden afgestaan. De gebouwen stonden namelijk langs de huidige Hazenhutsedijk op ca. 100 meter afstand van de weg Milheeze, Oploo. Deze concentratie van bewoning voor het mogelijke nieuwe dorp De Rips kwam echter niet van de grond toen burgemeester van Beek van de gemeente Deurne na diverse verwickelingen in verband met verkoop van de Jodenpeel de gebouwen voor f 4500,= opkocht en naar Deurne verplaatste.

Van Blaarpeel naar huidige kern: vanaf 1920

Na overleg tussen Johan Bellemakers, zijn broer Pater Amandus die in Bergen op Zoom in het klooster woonde, Pater Trines uit Asten, Mgr. Arnoldus Diepen, de heer G.Houtzagers inspecteur van de Heidemaatschappij, diverse grootgrondbezitters en vele anderen, verkregen de Priesters van het Heilig Hart de opdracht om een katholieke parochie op te richten met pastorie, kerk en school te bouwen. Van de inmiddels Weduwe Pieter Schoen-Lelz kochten zij op 7 October 1920, 30 ha grond waarvan er 20 ha voor de kerk en school bedoeld waren (20 ha waren gelegen tussen nu, Ripsestraat, Blaarpeelweg, achter het voetbalveld zuidelijk de sloot volgen tot ter hoogte van de Lambertweg en die volgen tot de Ripsestraat) en 10 ha voor de arbeiderswoningen.(10 ha waren gelegen tussen nu, Ripsestraat, Lambertweg, recht doordenkend tot de bovengenoemde "voetbalveldsloot", vervolgens zuidelijk rechts, via de Burg. vd Wildenberglaan tot de Ripsestraat). In deze rechthoek werden alle zogenaamde witte Ripse arbeiderswoningen gebouwd.

Het centrum van De Rips in 1926.

De 20 hectare voor kerk, school enz. zijn rood gearceerd. Het groen gearceerde gebied is het 10 hectare grote gebied bestemd voor de woningbouwvereniging. De huidige Paterslaan is geel gearceerd

In 1922 kwamen bijna alle gebouwen klaar en werd er later tevens geheel in handkracht door Pater Longinus een grote pastoretuin aangelegd die o.a. gebruikt werd voor brevieren. Ook de jaarlijkse Ripse processies maakten gebruik van de wandelpaden door deze tuin. Tussen en achter de voormalige kerk en de school uit 1922 lagen de moestuin, fruitboomgaard, de weide voor de koeien en paard van de paters die dan ook een keuterboerderijtje bezigden voor eigen gebruik.

Grondverkopen in 1924

In 1924 verkochten de Priesters van het Heilig Hart een deel van hun gronden als landbouwgrond aan de heren Jan Braks en Sjef Verstraten uit Langenboom. Deze gronden lagen in de vierhoek, huidige Meester Hertsigstraat, Blaarpeelweg, sloot achter het voetbalveld tot het snijpunt met de huidige Lambertweg tot aan het kerkhof. Aan de koop van de gronden zat een bijzondere voorwaarde:

De heren moesten lid worden van het Ripse Gregoriaans mannenkoor om te zingen in de kerk.

Sjef Verstraten en de zoon van Jan Braks, Theo hebben later de grond weer verkocht aan de gemeente om de huizen aan de Lambertweg en de Meester Hertsigstraat te kunnen verwezenlijken, evenals de latere voetbalterreinen, tennisbanen en de handboogdoelen.

De Rips 1936

- 1) 1922 Moestuin, fruitboomgaard, weide
- 2) 1922 Pastorietuin
- 3) 1936 Evenemententerrein
- 4) 1923-1964 Kerkhof

Eerste Ripse “Evenemententerrein

In 1936-37 werd door enkele Ripsenaren gevraagd aan Pastoor Smeets om een veldje naast de pastorietauin te mogen gebruiken als voetbalveld. Echter om te kunnen beginnen moesten eerst de klaverruiters (hooibergen) er nog afgedragen worden. Hierna werd er door de leden zelf geploegd, geëgaliseerd, plat gewalst en doelen geplaatst waarna er gespeeld kon worden.

Het lag gezien vanuit het Kerkhofpad bij het begin van de huidige herten wei aan de linkerzijde. (Hier stonden destijds een dubbele rij eikenbomen richting pastorie) Vervolgens lag het veld links van het pad, rechtdoor tot aan de huidige Hertsigstaat.

Het linker deel van het huidige uitgebreide kerkhof lag er nog niet en is pas in ca. 1964 aangelegd. In oostelijke richting aan de overzijde lag de pastorietauin. Op de plaats waar nu de kerkklok staat naast de kerk, liep ongeveer de scheiding tussen het voetbalveld en de tuin. We kunnen dan ook het perceel waar nu de hertenwei, de kerk en het kerkplein/grasveld ligt, het eerste “Ripse Evenementen terrein” noemen. Hier kon s’ zondags worden gevoetbald om 13.00 uur want om 15.00 uur moest het Lof gevolgd worden in de kerk! Het terrein werd ook gebruikt voor folkloristische ringsteek wedstrijden met paarden tijdens Carnaval. Ook werd dit terrein door de R.K.J.B(jonge boeren) gebruikt waar zij hun oefeningen uitvoerden zoals, hardlopen, hoogspringen, touwtrekken en piramide bouwen. Tevens werden tijdens de jaarlijkse Koninginnedagvieringen op het terrein hele gezellige drukbezochte wedstrijdspelen georganiseerd van allerlei aard. De traditionele zakloop wedstrijden worden door velen van ons zich nog wel herinnerd. Gevoetbald is er op deze plek tot 1950 totdat de voetbalclub verhuisde naar het terrein achter Maalderij Gerrits aan de Burg. Wijtlietlaan. Nadien hebben de Priesters in de beginjaren 60 het terrein nog 1x verpacht aan de familie Verwegen die er nog rogge verbouwd heeft. Frans Ploegmakers heeft deze ter plekke nog gedorst nadat de dorsmachine door het Kerkhofpad geloodst was. Daarna is het kerkhof uitgebreid en de kerk gebouwd.

Voor zo ver ons bekend de enige foto van het "Ripse evenemententerrein" dat als voetbalterrein gebruikt werd vanaf 1936 door R.K.V.V. De Rips. Op de achtergrond boerderij Verstraten.
 Vlnr.boven Mies v. Bakel, Noud van de Ven, Grad Beckers, Frans van de Ven, Jan van den Broek
 Vlnr.midden Piet Verschuren, Piet vd Ven, Harry Rijnen uit Gemert.
 Vlnr.onder Toon Beckers, Tilman (Maan) Joosten, Harrie van den Broek uit Milheeze.

Bijzondere Gebouwen en Plaatsen aan de Meester Hertsigstraat. Kerkhof 1923 – 1965 - 2004 - 2006 - 2009

Het Ripse kerkhof is aangelegd in 1923 waarna er in 1936 een Calvarieberg aan werd toegevoegd. Het kerkhof werd in grootte verdubbeld rond 1964 waarbij ook de ingang met ijzeren poort werd verplaatst vanaf het Kerkhofpad naar de huidige plek. Tevens werden destijds de dubbele rij bomen als verlengde van het kerkhofpad tot de sloot geveld. Na een aanvankelijke afbraakpoging van de Calvarieberg door het parochiebestuur kreeg deze na een publieksactie een metamorfose en werd in alle luister hersteld in 2004. Vanaf het begin van het kerkhof was er rechts achter in de hoek tegen de Lambertweg een stukje van ca. 3x3 meter met heg afgemaakt. Hier werden de kindertjes begraven die het doopsel nog niet hadden ontvangen en zodoende in stilte werden begraven in "ongewijde" aarde. Ter herinnering hieraan werd er in mei 2006 een monument aan toegevoegd voor deze ongedoopte en de kinderen waarvan de graven verdwenen zijn. Hierbij werd het hardstenen kruis van de oude kerk uit 1922 voor benut en werd onthuld door burgemeester Jan Maasakkers en ingezegend door pastoor Wim Jansen. Daarna volgde nog de inzegening door pastor Wester op 25 okt. 2009 van het Monument voor de Personen die hier begraven zijn en waarvan de grafsteen verwijderd is. Het zijn drie taps toelopend houten palen in obelisk vorm met de namen op de naamplaatjes.

Kerk Heilige Margaretha- Maria Alacoque 1965

Na de "Beeldenstorm" en vernieuwingsdrang in de zestiger jaren is deze moderne kerk gebouwd in 1965. Zij is ontworpen door L.C. van de Lee en voorzien van een uniek zadelvormig dak. In de losstaande betonnen klokkentoren hangt nog de klok uit de voormalige kerk. Deze kerk is in de plaats gekomen van de kerk uit 1922 die is afgebroken aan de Ripsestraat omdat deze destijds te klein was geworden voor de zondagse kerkgang en een nieuwe kerk bouwen was goedkoper dan de eerste verbouwen. De financiering werd voor een groot deel geregeld door bouwpastoor van Laarschot die allerlei acties op touw zette waardoor de gelovigen veelal

het benodigde geld bij elkaar brachten. Op 10 september 1999 werd er een nieuwe gebeds (vergader)ruimte toegevoegd aan de kerk.

Meester Hertsigstraat vanaf 1965

Momenteel zijn dus het kerkhof en de kerk aan de Meester Hertsigstraat gelegen. Toen deze in begin 1965 dan ook nog niet bestond waren het kerkhof en te bouwen nieuwe kerk enkel te bereiken via de Ripsestraat en het huidige Kerkhofpad. Alle bouwmaterialen voor de huidige kerk, waaronder de grote houten spanten die uit een stuk vervaardigd zijn, werden door het Kerkhofpad aangevoerd. Voor de kerkgangers die nadien te voet vanaf de "Middenpeelweg" kwamen, en die geen omweg wilden maken, is toen een deel van het "kinderkerkhof" opgeofferd en is voor hen het paadje vanaf de Lambertweg richting het Kerkhofpad aangelegd. De familie Braks had een speciaal voetpad vanaf hun boerderij door het land naar de kerk waar ook andere families gebruik van maakten. Na de aankoop van het akkerland van Theo Braks dat tegen de Lambertweg lag en de Meester Hertsigstraat werd in de zomer van 1965 de klinkerverharding gemaakt tot ruim voorbij het kerkhof. Daarna wilde de gemeente door mogelijke grondaankopen het tracé van de verlenging afbuigend leggen over het huidige dorpsplein en vervolgens uitkomend op de Blaarpeelweg waar nu het huis met nummer 8a staat. Dus iets voor het huidige tracé gezien vanaf de Ripsestraat. Dit was destijds nog juist binnen de bebouwde kom borden. Toen dit niet door ging zijn de komborden maar verzet en is de Meester Hertsigstraat een rechte weg geworden nadat hiervoor de verdere benodigde grond voor werd gekocht van Sjef Verstraten. Eind 1971 werd het verdere deel van de Meester Hertsigstraat als klinkerweg aangelegd waarbij tevens het Wit-Gele kruisgebouw en kleuterschool werden ontsloten. De eerste bewoners van de nieuwe huizen in de straat waren de families: Toon de Groot, Johannes Bellemakers, Truus Ploegmakers en Frans van de Mortel. Later kwamen er aan weerszijden Bert Willems, Jan Beckers en Bert

Logtens en Theo Bisseling bij. Het zelfde jaar volgden nog weer nieuwe huizen. In 2011 bij de kerkplein vernieuwing is ook de Meester Hertsig straat totaal gerenoveerd.

De Rips 1978 (geel gearceerd de Meester Hertsig straat en een klein stukje Lambertweg)

5 1965 Kerk
7 1969 Wit-Gele Kruisgebouw

6 1966 Kleuterschool
8 1971 Monument 50 jaar De Rips

9 1972 Pastoriebungalow

11 1972 Bejaardentehuis(Pretflat)

13 1975 Gemeenschapshuis D'n Eik

10 1972 De Paolekes

12 1972 Hertenkampverblijf

14 1976 Rabobankgebouw

De in deze nieuwsbrief genoemde gebouwen en kunstwerken van na 1978 worden op deze kaart niet vermeld.

Kleuterschool 1966

De inzegening van de kleuterschool vond plaats op 2 februari 1966 door pastoor van Laarschot. Deze school was in de beginjaren via een paadje en een hek te bereiken vanuit de "grote" school.

Wit-Gele Kruisgebouw 1969

Op 12 juni 1969 werd het Wit-Gele Kruisgebouw geopend door burgemeester Diepstraten van Bakel en Milheeze. In november 1995 kwam het definitieve bericht dat het wijkgebouw gesloten en verkocht zou worden. De behandelingen werden verplaatst naar D'n Eik. Daarna volgde een woonbestemming.

Monument 50 jarig bestaan De Rips 1971

Op zondag 10 december 1971 werd de feestweek afgesloten van het 50 jarig bestaan van de Rips. De onthulling van het gedenkteken op het grasveld voor het kerkgebouw vormde het sluitstuk van een week vol festiviteiten voor jong en oud, zoals een grandioze optocht, een tentoonstelling, ballonnenwedstrijd, een hippe avond, een feest voor de ouderen en beatbal voor de jeugd en een Beierse avond.

Het monument is uitgevoerd in een zeer strakke moderne uitvoering in roestvrijstaal. Het stelt een korhoen, een haas en een ree voor die tevens voorkomen in het Ripse Dorpslied dat is geschreven door Gerrit Huvenaars. Het monument is naar een opdracht van Riekus Keunen ontworpen door Wim Huvenaars en gemaakt door lasser Toon Smolders. Het metselwerk was van Antoon van den Berg en Toon v. Lankveld.

De Paolekes 1972

Het initiatief kwam van Sjaac Stevens. In 1972 werd met vereende krachten begonnen met het aanleggen van de speeltuin de "Poalekes". De uitvoering gebeurde door vele Ripse bejaarden, met o.a. voorman Wim van Bakel. De speeltuin was gelegen tegenover het kerkhof en deed zijn naam eer aan doordat deze geheel gemaakt was van rondhout.

1974 De eerste bewoners van de Meester Hertsigstraat op weg naar de kermis van St. Anthonis.

De Meester Hertsigstraat in 1972

Bungalow Pastorie 1972

De grote pastorie uit 1923 werd in 1972 verruild voor een bungalow die gebouwd werd in het midden van de voormalige pastorietuin met de omliggende monumentale bomen. Deze pastorie is ook al weer afgebroken en de 80 jarige, waaronder veel wintergroene bomen, moesten helaas wijken voor de nieuwbouw van het appartementencomplex De Pionier

Hertenkamp 1972

Voor het open terrein naast de nieuwe kerk werd besloten om er een hertenkamp van te maken. Als onderkomen voor de herten werd de kapconstructie gebruikt van de voormalige kiosk die hemelsbreed nog geen 100 meter verder aan de Ripsestraat stond. Ripse oudere bewoners, waaronder o.a. Wim en Koos van Bakel en Hanneske van de Weijer hebben de houten kapconstructie in delen gesloopt, verplaatst en daarna weer opgebouwd in de herten wei.

Bejaardentehuis 1972, dat later de "Pretflat" werd genoemd.

De "eerste steen" voor de 14 bejaardenwoningen werd op 30 nov. gelegd door burgemeester Ophey. Als eis werd gesteld dat de kandidaat huurders zelfstandig het huishouden konden voeren. Naar aanleiding van een leefbaarheidsonderzoek werd in 2001 duidelijk dat de seniorenflat moest worden opgeknapt. De 14 seniorenwoningen voldeden niet meer, waren te klein en er was geen lift. Senioren wilden er niet meer wonen en werd vanaf dat moment een tijdelijke flat voor vooral jonge mensen die op zoek waren naar tijdelijke huisvesting.

Gemeenschapshuis D'n Eik 1975 – 1984 – Partycentrum D'n Eik 1995- D'n Eik 2013

Aan een schrijnend tekort van een gemeenschapshuis kwam een einde toen op zaterdag 5 april 1975 op feestelijke wijze het nieuwe gemeenschapshuis werd geopend. Tevens beschikte De Rips vanaf dat moment over een gymzaal. De eerste beheerder Jos Vos.

Door veel inzet en vasthoudendheid van het bestuur van het bestuur van gemeenschapshuis D'n Eik was het mogelijk geworden dat er een uitbreiding kon plaats vinden met enkele nieuwe zaal- en vergaderruimten. De heropening vond plaats op 15 april 1984 en De Rips werd nu de ruimte geboden die de gemeenschap nodig had. Op 2 juni 1994 werd van het echtpaar Andries en Truus Verwegen afscheid genomen als de beheerders. Daarna heeft Nathalie vd. Akker het beheer tijdelijk waargenomen. Na de privatisering in 1995 werd de naam

omgedoopt in **Partycentrum D'n Eik** toen in augustus, Rien en Jeanne Mettler als nieuwe beheerders het roer overnamen. Na enkele maanden van hard werken zoals, timmeren, schilderen en herinrichten had het gebouw inmiddels een ware metamorfose ondergaan. De peuterspeelzaal in D'n Eik verwachtte een verdubbeling van peuters in 3 jaar tijd destijds.

In 1997 werd D'n Eik weer grondig verbouwd waarna op 15 mei een nieuwe Dokterskamer in gebruik kon worden genomen en het nieuwe Wijksteunpunt een feit werd.

Later werd D'n Eik helemaal ingepakt met geluidswerende materialen nadat een omwonende in 1997 had geklaagd over geluidsoverlast. Na divers overleg met de gemeente werd in april 1998 door het bestuur van D'n Eik toch besloten om zelf een lening af te sluiten ter waarde van 400.000, = gulden bij de Rabobank. Hierna kon het gebouw worden verbouwd waarbij tevens de isolatiematerialen werden aangebracht. Op 26 februari 2004 kwam de pinautomaat vanaf de voormalige Rabobank naar de zijgevel van D'n Eik. In 2009 vond er weer een grote wijziging plaats door de vervanging van het gehele dak. Daarnaast werd de toiletgroep vernieuwd en kwam er een apart invalidentoilet. Tevens werd toen de pinautomaat verplaatst naar de voorgevel. De grootste wijziging kwam in 2011 toen scholen werden verplicht om voor kinderen schoolopvang te zorgen. De oude gymzaal werd vergroot en de nieuwe school De Klimboom werd tegen het gemeenschapshuis aangebouwd. Dit laatste was een eis van de E.U. om I-Dop subsidie binnen te kunnen halen. Het heeft geleid tot een nieuwe multifunctionele accommodatie, een zogenaamde MFA waarin de school en ook een kleine sporthal zijn ondergebracht. Nu konden ook zaalsporten beoefend worden. Het gemeenschapshuis D'n Eik, de sportzaal en basisschool de Klimboom stonden vanaf dat moment met elkaar in verbinding.

Begin 2013 heeft het interieur van Partycentrum D'n Eik opnieuw een interne gedaanteverwisseling ondergaan nadat Rien en Jean Mettler afscheid hebben genomen en Erwin van Bakel en Margaret van de Ven de scepter hebben overgenomen op 1 april 2013 met het nieuwe logo.

Buurtvereniging Meester Hertsigstraat 1975

In april 1975 werd de enige Ripse buurtvereniging opgericht naar aanleiding van een initiatief van Johannes Bellemakers en Mari Brzoskowski. Dat 25 jarig bestaan werd op in mei 2000 op grootse wijze gevierd. Momenteel is de vereniging opgeheven met een erelid Mevr. Ploegmakers-Joosten.

Rabobank gebouw 1976 - 1983 - 1994

Nadat het bankgebouw aan de Ripsestraat 11 te klein was geworden werd op 27 augustus 1976 het nieuwe eigentijdse bankgebouw op feestelijke wijze geopend. Op 29 maart 1979 bestond Rabobank Rips 50 jaar en dat werd groots gevierd. Alle Ripse bewoners werden er bij betrokken. De schooljeugd ging een dag naar de Efteling, voor de oudere jeugd was Veronica's Drive in Show ingehuurd en de volwassenen kregen een avond met Tirolse muziek aangeboden. In 1983 werd de kantoorruimte uitgebreid en een directiekamer aangebouwd. Naast directeur G. Ermens werkten er nog vijf personeelsleden.

In 1994 bestond de bank 65 jaar en bood het standbeeld "De Pionier" aan de Ripse gemeenschap aan. In november 1994 vond de fusie plaats tussen de Rabobanken Bakel, Milheeze en De Rips. Bakel kreeg het hoofdkantoor en De Rips bleef eerst nog hele dagen en daarna slechts enkele dagdelen open. Op 1 juni 2002 sloot Els van den Heuvel er voor het laatst de deur.....en was de Rabobank als bankkantoor na 73 jaar uit De Rips verdwenen. In december 2003 werd het pand verkocht om als woonbestemming verder te gaan en ging de Ripse bank als Pinautomaat verder in het Gemeenschapshuis D'n Eik vanaf 26 februari 2004.

De voormalige Heilig Hart school

Nadat het eerste schoolgebouw al was opgericht in 1922 en er diverse uitbreidingen plaats vonden, werd op 9 juni 1979 het nieuwe gebouw van basisschool het Heilig Hart aan de Meester Hertsigstraat geopend door burgemeester Martijn. De straat die als eerbetoon vernoemd is naar de eerste Ripse Hoofdonderwijzer. In 1997 werd het 75 jarig bestaan gevierd. In augustus 2010 werd begonnen met de afbraak van de schoolgebouwen van de kleuterschool en de basisschool en was ook de naam Heilig Hart voorgoed verdwenen. Het aanwezige kunstwerk van Jan van Gemert dat al eerder was geplaatst in het voormalige schoolgebouw aan de Ripsestraat kreeg een nieuwe plek aan de zijmuur van de kerk in 2012.

De nieuwe school:

Voor de naam waren 30 ideeën ingediend. Op 7 juli 2011 werd de nieuwe naam voor de Brede School in De Rips bekendgemaakt door directrice mevr. Mieke Vogels en onthuld door de kinderen.

“De Klimboom”.

Zij legde uit, dat de naam te maken had met spelen, groeien en natuurlijk leren en ook met de bosrijke omgeving van het dorp De Rips.

Op 22 augustus was de eerste nieuwe schooldag voor de kinderen van basisschool de Klimboom. Het gebouw herbergt niet alleen de basisschool maar ook de kinderopvang en de peuterspeelzaal.

*De nieuwe basisschool
De Klimboom*

Snakes en Windows kunstwerk 1992

De Rips kreeg het kunstwerk "Snakes and Windows" toegewezen door de gemeente. Het kunstwerk is gemaakt door de Veldhovense kunstenaar Wim Geven en is uitgevoerd in twee losse elementen van staal, die in een warm rode kleur zijn gespoten. Het ene deel is vloeiend en in een soort slangenvorm uitgevoerd, het andere is strak en heeft een soort raam vorm. De kleur rood moet als een verbindend element dienen voor de beide onderdelen en voor de omgeving. Het kunstwerk werd geplaatst op 19 juni 1992 op het grasveld bij het dorpsplein. De titel en vorm hebben in De Rips echter nooit veel waardering gekregen. Bij de herinrichting van het dorpsplein werd het kunstwerk dan ook in overleg in oostelijke richting verplaatst en wordt momenteel veelal als "zit- en hangmeubilair" gebruikt door de schooljeugd.

Snakes and Windows kunstobject

Klok op het plein geschonken door de ZLTO 2007

De Pionier als standbeeld 1994

Het standbeeld "De Pionier" is een huldeblijk aan de Ripse Pioniers, mensen die door hun werkzaamheden als boeren en bosarbeiders in het begin van de 20^e eeuw voor de ontginning van ons dorp hebben gezorgd. Het beeld is gemaakt door de Gemertse beeldhouwer Toon Grassens en de heer Jansbeeke uit Handel heeft hiervoor model gestaan. Op een plateautje bij het beeld staat de volgende treffende tekst:

De bosarbeider met zijn zaag, de boer met zijn zicht, hebben bij de ontginning van Rips, zwaar werk verricht.

In 1994 werd het beeld "De Pionier" door Rabobank De Rips aan de Ripse gemeenschap geschonken als dank voor de jarenlange goede samenwerking en het vertrouwen dat de Ripsenaren in de bank hadden. Het beeld werd destijds geplaatst voor bij de ingang van de Rabobank en het werd op 6 juni 1994 door de heren Harrie van den Burgt en Lei Joosten onthuld.

Nadat het Rabobankgebouw in handen was gekomen van Kees en Marietje van Tiel, vonden zij het toch beter dat het beeld van "De Pionier" verplaatst werd omdat het van de Ripse gemeenschap was. Er was geen betere plek voor het beeld "De Pionier" te bedenken dan toen het in 2007 werd geplaatst in de tuin van het appartementencomplex "De Pionier", gelegen tussen de R.K. Kerk en het Partycentrum "D'n Eik", dus eveneens aan de Meester Hertsigstraat.

2006 Appartementencomplex De Pionier

De sleuteloverdracht van het nieuwe woonzorgcomplex aan de eerste nieuwe bewoners vond plaats op 27 april 2006. Tevens zou er een zorgsteunpunt in gevestigd worden maar dat is niet gerealiseerd. In september 2007 kwam de nieuwe ontmoetingsruimte klaar en werd geopend door burgemeester van Maasakkers. Vanaf dat moment werd de mogelijkheid geopend om in gezamenlijkheid door de bewoners en anderen een warme maaltijd te gebruiken die verzorgd werden door Jaenne en Rien Mettler.

Kerkgrasveld vanaf 1991

Beatrix-Claus boom: Het kerkgrasveld herbergt vanaf 10 maart 1991 de Beatrix-Claus herdenking boom (paardenkastanje) die is geplant ter gelegenheid van het 25 jarig huwelijk van het stel. Dat vond plaats tijdens de nationale boomplantdag door de commissaris van de Koningin mr.F.Houben

Liriodendron Tulpifera (Tulpenboom) 75 jaar De Rips: Deze is in 1996 geplant door de Ripse schooljeugd ter ere van het 75 jarig bestaan van het dorp en is door een miraculeus misverstand van de aannemer bij de vernieuwing van het dorpsplein in de lente 2011 omgezaagd. Er is door de aannemer een vervangende Tulpenboom geplant.

Koningslinde: Op 30 april 2013 is er een Koningslinde door de schooljeugd geplant ter gelegenheid van de troonwisseling van Willem-Alexander en Beatrix.

Beatrix-Claus boom

Liriodendron Tulpifera

Koningslinde

Buitenkerststal: Jaarlijks wordt vanaf 1997 de Buitenkerststal geplaatst door de Ripse vrijwilligers Werkgroep Buitenkerstal. De stal is afgeleid van een authentieke Peelschop, met levensgrote Bijbelse figuren en levende have zoals de en de ezel. In 2008 is een onderkomen bijgekomen voor de drie koningen en kameel. De stal trekt ieder jaar vele Ripse en buitendorpse bezoekers

Dorpsplein vernieuwing 2007

In juni 2004 werd er besloten een commissie van ongeveer 10 personen samen te stellen die de nieuwe inrichting van het dorpsplein zou bestuderen en aan het dorp voorleggen. Dit zou minimaal een jaar duren. Nadat er diverse inspraakavonden waren geweest over de voorstellen van de commissie kon daarna worden begonnen met de totale renovatie. Ook de bestrating van de Meester Hertsigstraat werd vernieuwd en op 23 september 2007 kon het totaal vernieuwde dorpsplein feestelijk worden geopend. De ZLTO schonk een grote staande klok. Er waren presentaties op het plein door diverse Ripse bedrijven en verenigingen. De nieuw op te richten heemkundekring voor de Rips werd die dag voor de eerste keer gepresenteerd en kreeg spontaan 12 aanmeldingen.

Herstructurering wegdek en riolering Meester Hertsigstraat en het Dorpsplein in 2007 en 2001

Epiloog

De Meester Hertsigstraat is vernoemd naar een van de belangrijkste personen in de ontwikkelingsgeschiedenis van De Rips. De straat was en is omgeven door de Rabo bank, het Wit Gele Kruis gebouw, de basisschool en de kerk. Allemaal organisaties die mede dank zij de onvermoeibare inzet van Piet Hertsig tot stand zijn gekomen. Derhalve een meer dan terechte vernoeming.

Bronnen:

Jan Hertsig, Wateringen

Els van den Heuvel

Boek 50 jaar Rips, Boek 75 jaar Rips, Het Rips Gebeuren 1995-2012, website de Korhoen en Fiducia.

Rips 1880-1940: W.v.d.Berg en P.A.D.Schröer.

Heideontginning en modernisering: P.H.M.Thissen.

Gemeentearchief Gemert-Bakel; Oud archief gemeente Bakel en Milheeze

Brievenboek van Johan Bellemakers

Geïnterviewde personen: Toon de Groot, Mari Brzoskowski, Annie Bellemakers, Betsy van de Mortel, Paula Keunen, Jozef en Annie van den Akker (Jozef destijds), Mies van Bakel (v.Tien), Mies van Bakel (v.Driek), Toon van den Broek, Nelly Stevens-v.d.Hulst, Piet Hertsig, Bep Huinink-Hertsig, Tonia vd Linden-Braks, Theo Braks, Harry Braks, Meinte van der Hoff, Joop Verstraten, Wim Huvenaars, Annie van den Berg-Peters, Kees van Tiel, Tiny Beckers

Deze nieuwsbrief kwam
tot stand m.m.v.

Bernard Ploegmakers

☎ 0623901706

Herman van den Broek

☎ 0647786645

Secretariaat:

G.M. van Geffen

Ripsestraat 23a

5764PE De Rips

0493-599450

gmvangeffen@planet.nl

Het lidmaatschap
bedraagt € 15,- per jaar
over te maken op
rekening nr. 136131654
t.n.v. Heemkundekring
D'n Blikken Emmer o.v.v.
naam en emailadres